

V I E N Y B Ė

Eina nuo 1886 metų

74 M. 5 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. SAUSIO (JANUARY) 29 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Kruvini įvykiai Alžyre ir kituose Šiaurės Afrikos miestuose rodo, kad de Gaulle politinis medaus mėnuo baigiasi.

Likimo ironijai, visa eilė jaunųjų prancūzų politikų, aistringų Penktosios Respublikos šalininkų, vos prieš metus laiko rėmusių de Gaulle, šiandien yra jo priešai.

Kur gi, iš tikrųjų, yra tas nesantalkos kaulas Afrikoje?

Prancūzų, ispanų ir kitų Europos tautų kilmės gyventojai Alžerijoje yra priešingi de Gaulle politikai, būtent, kad šis Šiaurės Afrikos kraštas būtų atskirtas nuo Prancūzijos ir pavestas arabų bei musulmonų valdžiai.

Bet kokia gi kita išeitis prancūzams bei europiečiams Afrikoje? Ypač Alžerijoje, kur vienas europietis stovi prieš 10 arabų.

Prancūzai, kurie patys gana ilgai kovojo už laisvę ir demokratiją, turėtų suprasti, kad arabų kultūra žmonijos istorijoje taip pat nėra pamestinukė.

Nacionalizmas yra toji jėga, su kuria šiandien negali nesiskaityti net komunistai.

Vienybės koncertas jau čia pat, ir mūsų draugai kitose valstybėse ruošiasi jame dalyvauti.

Ir jie ruošiasi dalyvauti organizuotai. Štai Andrius Rekus, lietuviškos radijo programos pionierius Connecticut valstybėje, mums rašo:

"Mes, Bronius Vedeikis, Vladas Čekanauskas-Chase ir aš, organizuojame autobusą į Vienybės koncertą. Važiuosime dainuodami, ir mūsų bus apie 40. Kiti ruošiasi važiuoti automobiliais, ir jų bus taip pat kelios dešimtys."

Tai pranešimas iš Hartford, Conn. Dr. P. Vileišis, inž. Jokūbas Trečionas ir kiti mūsų laikraščio draugai iš Waterbury, Conn. jau užpereištą savaitę pranešė apie organizavimąsi į Vienybės koncertą.

Aple pavienių asmenų bei šeimų ruošimąsi į Vienybės koncertą iki šiol yra gauti pranešimai net iš Los Angeles, Cal., nekalbant jau apie tokias artimesnes vietas, kaip Washingtonas, Baltimorė, Philadelphia, Trentonas, Scrantonas, Stamfordas, Bridgeportas, New Britainas ir Bostonas.

Taigi, svečių iš kitų miestų, atrodo, bus gana daug. Tik reikia, kad Vienybės koncerto dieną - vasario 7, saulė žeme ritinėtųsi...

Be reikalo Darbininko spaudos apžvalgų rašytojas kabinėjasi prie žodžių.

Mat, aš savo laiku buvau parašęs, kad "trečiosios tautininkų partijos nėra ir negali būti jau vien dėl to, kad dar nėra pirmųjų dviejų tautininkų partijų." Be to, aš išakmiai paklausiau:

"O kurioje Amerikos valstybėje, ar Kanados provincijoje mes su savo partijų programomis galėtume pasirodyti?"

Deja, net ir šiuo mano sakiniu apsisvietęs, Darbininko spaudos apžvalgų rašytojas vistiek mato tris, vietoj vieno, ir ką tu jam gali padaryti. Lyg papūga kartodamas mano žodžius, jis savo laikraščio skaity-

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

PROF. KAZYS PAKŠTAS, pereitą sekmadienį New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime kalbėjęs apie sumanymą steigti atsarginę Lietuvą Britų Honduras. Paskaita buvo įdomi, ir jos pasiklausyti susirinko pilna Brooklyno Lietuvių Piliečių Klubu salė. Dalyviai kėlė įvairius klausimus, į kuriuos prelegentas gyvai atsakinėjo.

TARPTAUTINIAI UŽKULISIAI

UŽ KARDINOLO PAMOKSLO

OTTAVIANI PAMOKSLAS TURĖJO SUKLIUDYTI CHRUSČIOVO VIZITĄ VATIKANE, NES SOVIETAI ATSIŠAKĖ DERĖTIS DĖL KAINOS, KURIA BŪTŲ PASIRYŽĘ MOKĖTI UŽ TĄ PROPAGANDINĮ LAIMĖJIMĄ. NAUJAS BRITŲ VOKIEČIŲ KIVIRČAS.

Atėję europiniai laikraščiai nauja sviesa apšviečia pereitam Vienybės numeryje ("Pamokslas, kuri verta pakartoti") paskelbtą kardinolo Ottaviani pamokslą, kuri Italijos kompartijos organas UNITA pavadino "tiek ideologiniu fanatizmu ir neapykanta persunktu, kokį jau seniai negirdėta iš bažnytinųjų viršūnių". Įdomiausia, kad tas pamokslas buvo pasakytas tą dieną, (sausio 7 d.) kada Italijos prezidentas Gronchi turėjo išvažiuoti į Sovietų Sąjungą. Gronchi tačiau neišvažiavo, nes susirgo. Sovietų diplomatai, apie tai sužinoję, Gronchi gripą pavadino "Vatikaniška liga."

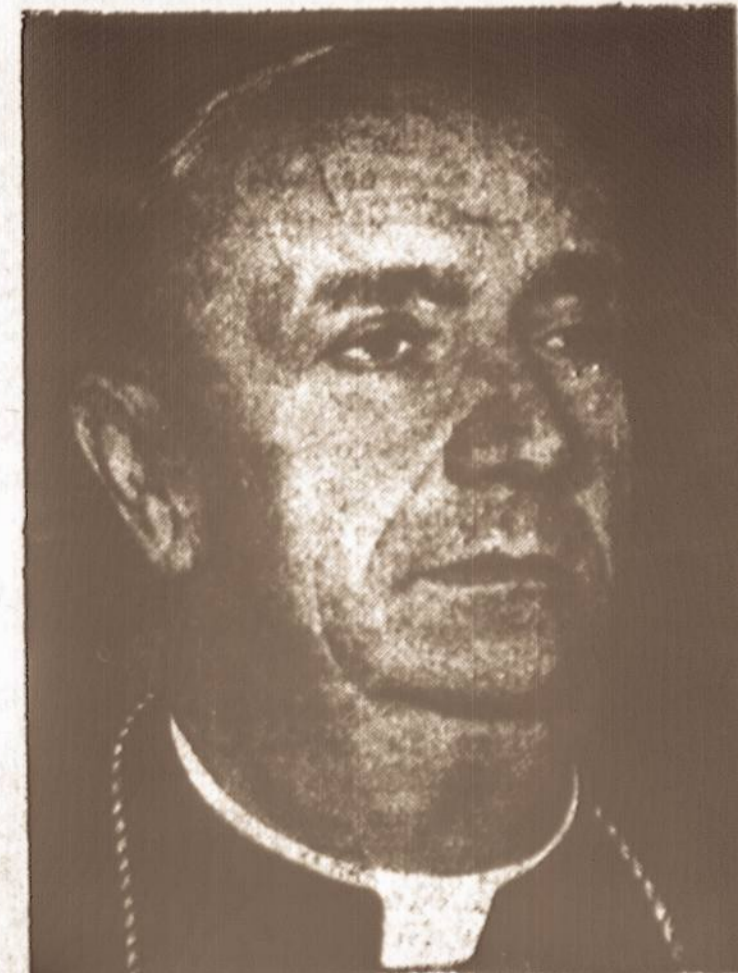
Ottaviani, kuris yra Vatikano "Šventosios Įstaigos" sekretorius, atseit, valdytojas inkvizicijos institucijos, kuri prižiūri, kad nebūtų nikrypimų nuo tikėjimo

tojus nori įtikinti, kad Amerikos Lietuvių Vienybė yra tokia pat tautininkų atskala, kaip, pavyzdžiui, Lietuvių Frontas - krikščionių demokratų...

Politinio žiopliu apsimitęs, Darbininko spaudos apžvalgų rašytojas galėtų labai lengvai įrodyti, kad ir Kunigų Vienybė yra politinė partija.

Pagaliau, kabinėdamasis prie žodžių, jis taip pat lengvai įrodytų, kad Lietuvių Frontas faktiškai yra Lietuvių Užpakalis...

mo dogmų, savo pamoksle davė suprasti, ką popiežius darytų tuo atveju, jei Gronchį revizituotų pats Nikita Chrusčiovas popiežius išvažiuotų iš Romos, taip kaip padarė ten Hitleriui besilankant - aiškina Romos laikraštis MESSAGGERO.

Kardinolas Ottaviani

Nedavertinta meilė laisvei

Pasirašius Korėjos karo paliaubas, 1953 sausio 23 per 22,000 kinų ir korėjiečių karo belaisvių atsisakė grįžti į komunistinę šiaurės Korėją ar į raudonąją Kiniją. Tautinė Kinija ir laisvoji Korėja sausio 23 d. paskelbė Azijos Laisvės Dieną. Siemtos dienos proga Pavergtųjų Seimas išleido atsišaukimą į Azijos tautų antikomunistinę lygą ir sausio 22 turėjo bendrą posėdį su tautinės Kinijos ambasadoriais.

Pavergtųjų Seimo atsišaukimas iškėlė sovietų pavergtų Azijos ir Europos tautų solidarumą kovoje dėl laisvės ir priminė, kad demokratijos kovoje su sovietiniu totalizmu ligi šiol nedavertinama komunistų pavergtų tautų meilė laisvei. Dėl to laisvėje esančių pavergtų tautų atstovų uždavinys atidaryti laisvajam pasauliui akis ir parodyti teisingą kelią į demokratijos laimėjimą ir į tikrą taiką - kelią dinamiškos politikos vienybėje su pavergtomis tautomis.

Pavergtųjų Seimo posėdyje tautinės Kinijos ambasadorius dr. Tsiang pabrėžė, kad, nors kova dėl laisvės pirmiausia priklauso patiems laisvę atimtiesiems, pavergtųjų vergija yra sykiu ir laisvųjų laisvei grėsmė. Jis taip pat paneigė tariamą Sov. Sąjungos ir raudonosios Kinijos interesų kryžiavimąsi ir iš to galimą tų dviejų totalizmų susikirtimą. Nei dabarty, nei artimesnėje ateity tokiame susikirtimui nesą pagrindo.

Laisvosios Korėjos ambasadorius B. C. Limb paryškino sovietų siekiamos Rytų - Vakarų vadinamos koegzistencijos tikrąją prasmę. Per tą koegzistenciją Kremlius siekiąs, kad laisvasis pasaulis pasidarytų pats savo laisvės duobkasy.

Gera informuotuose sluoksniuose teigiama, kad sovietų diplomatai iš tikro netiesioginiai teiravosi, ar Chrusčiovas būdamas Romoje galėtų būti priimtas popiežiaus. Ta proga jie priminė sovietų 1958 m. pasiūlymą Romą paskelbti "atviru miestu." Galį suprasti, kad sovietai labai norėtų po visą pasaulį paskleisti Chrusčiovo fotografiją, kurioje is krato ranką, o gal net ploja per petį, pačiam Jonui XXIII. Ir kalbama, kad Vatikano politikai, sužinoję Chrusčiovo norą, pasiteiravo ir dėl kainos, kurią jie už tą propagandinį laimėjimą norėtų mokėti. Jie pasiteiravo ar sovietai, pavyzdžiui, nenorėtų už tai leisti laisvai veikti kardinolui J. Mindszenty, kuris, kaip žinia, po 1956 m. Vengrijos sukilimo pasislėpė Amerikos ambasadoje Budapeste ir dabar ten gyvena. Pasirodo, kad jau 1958 m. per Italijos pasiuntinybę Budapeste buvo prasi-dėję neoficialūs pasikalbėjimai dėl leidimo Mindszenty išvažiuoti į Vatikaną, kur jis tačiau nedarytų jokių vietų pareiškimų. Tačiau vėliau Vengrijos komunistinė vyriausybė pasikalbėjimus staiga nutraukė.

Už tai, kaip pereitų metų rudenį vėl prasidėjo kalbos apie Chrusčiovo vizitą Romoje, ir eventualiai pasimatymą su popiežium, Vatikanas vėl iškėlė Mindszenty klausimą, bet sovietai neparodė apie tai kalbėti ir Vatikano atsakymas buvo pereitam Vienybės numeryje paskelbtas kardinolo Ottaviani pamokslas pasakytas Romos Santa Maria Maggiore bazilikoje. Žinoma, jis nesulaikė Italijos prezidento Giovanni Gronchi kelionės į Rusiją - prezidentas, kuris iš tikro sirgo gripu, važiuos ten vasario mėn., tačiau taip pat aišku, kad į Romą revizituoti atvažiuos ne Chrusčiovas, bet, laikantis protokolo, sovietinis "prezidentas"

(Nukelta iš 5 psl.)

Didelės ir mažos bėdos

A. Gulbėnsko nuotrauka

Kun. B. Sugintas su rinkėjais tikrina aukas Vasario 16 Gimnazijai. Surinkta \$2,500.

Kai šis VIENYBĖS numeris pasieks savo skaitytojus, Leonų pastangai jau turėtų būti Chicagoje. Kiek pastangų reikėjo padėti, kad neva taikingo gyvenimo laikotarpio pradžioje, būtų galima pasiekti to, kas kultūringame pasaulyje yra savaimė suprantamas dalykas; leisti vaikams atvažiuoti pas tėvus! Belieka viltis, kad tai pradžia žmoniškumo laimėjimui ir tarpvalstybiniuose santykiuose...

Vienas vienuolynas archyvą išmeta...

Tuo tarpu Lietuviškoji Chicago gyvena savo mažutėmis bėdom ir džiaugsmams. Sesele Kazimierietės, kaip ir reikėjo seniai laukti, atsisakė toliau pas save laikyti V. Liulevičiaus vadovaujamą pasaulio lietuvių archyvą. Tiesą sakant, iki šiol nebuvo aišku kokiai mūsų institucijai priklausė tas archyvas -- ar tai buvo savarankiškas, gali sakyti, "partizaninis" Liulevičiaus žygis išlaikyti ateičiai tai, kas mūsų bent ant popieriaus yra nuveikta. Kaip ten būtų,

darbas padarytas nemažas ir būtų tikrai gaila, kad jis nueity niekais. Pats V. Liulevičius tikisi, kad viskas dar kaip nors susitvarkys.

... O kitas gamina jam medžiagas

Tuo tarpu kitame, kol kas dar lietuviškesniame vienuolyne, žvanga ginklai; dailininkai po ilgesnės pertraukos vėl išsikasa, kaip senovės indėnai, karo kirvius. Čikagiečių laikraščiuose pasirodė prieškarinių rusų biurokratinio stiliumi surašytas 9 dailininkų pareiškimas prieš jų pačių sąjungos valdybos nutarimą... ruošti parodą ne jėzuitų namų "heismonte", bet viršutinėje jų pačių namų didžioje salėje ir dar be to netinkamu laiku. Paprastai gerai informuotose sluogsnuose kalbama, kad tuo pareiškimu į viešumą prasiveržė jau seniai rūšenanči kova tarp dvejų priešingų dailininkų grupių Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungoje, kuri pati gimė kovai prieš Dailės Institutą. Visom plo-

LEONŲ VAIKŲ SULAUKUS. KAZIMIERĖTĖS IŠMETA ARCHYVĄ, O PAS JĖZUITUS KAUNASI DAILININKAI. SUVALKIEČIŲ NERAMUMŲ PRADININKAI - PATYS TAUTININKAI.

nybėm išsiskirti neužtektų nė atskiro mūsų enciklopedijos tomo. Trumpai suglaudus, šiuo metu einanti kova tarp dailininkas Rūkstelės ir Kolbos. Rūkstelė, kuris nepaisant to, kad dėl A. Varno įžaidimo buvo iš draugijos suspenduotas, turi ne mažos įtakos sąjungos valdybai, kuriai pirmininkauja V. Vaitiekūnas. Kolbą palaiko tokie mūsų meno veteranai kaip A. Varnas ir M. Šileikis, Čiurlionio galerijos direktorius, Chicagoje juokiamasi, kad kolbininkai ištvirtinsią jėzuitų namų rūsyje, o rūkstelininkai didžioje salėje, o vargšams jėzuitams visai neliks vietos...

Vėl praetiles vaiduokliai

Prisiminus kovas laikraščiuose... MARGUTIS, kuris savo gražiais spalvotais viršeliais tikrai patraukia, neseniai išvedžiojo, kad anų gerų laikų suvalkiečių neramumai, remiantis pačių sovietų šaltiniais, buvę vadovaujami komunistų. Į tai perėitę savaitę

NAUJIENOSE atsiliepė vienas buvęs Lietuvos policijos valdininkas, neramumų metu iš Lietuvos Vakarų komandiruotas į Suvalkią. Tas buvęs policininkas, pasirašęs "sukilėlius mašines" slapyvardžiu, aiškina, kad komunistai giriasi neteisingai. Jis teigia: "... pirmieji atsišaukėmai buvo suredaguoti mūsų Apeliacinių Rūmų teisejo. Išspausdinti mūsų kariuomenės dviejų karininkų (pastarieji abu gyvena Chicagoje) bute ir jų giminių išplatinti po Suvalkią. Būtų naivu nuveikti, kad tame sąmišyje nedalyvavo ir komunistinis gaivalas. Reikia pasakyti, kad taip, bet jokios vadovaujamos rolės jie nevaidino."

Čikagiečiai politinių mįslių spėjimo mėgėjai ta proga linksniuoja buv. mūsų apeliacinių rūmų ir tautininkų pirmininko trumpa laiką buvusio teisingumo ministerio J. Gudauskio ir voldekarininkų brolių Rimų pavardes su pagėdavimu, kad jie patys prasidiotų... Būtų naudos bent archyvu.

A. Gulbėnsko nuotrauka

"Močiutė širdelė, tai tau, tai tau Augina dukrelę ne sau, ne sau." -- Iš Tėviškės Ansamblio "Mažųjų vestuvių".

Mirė vienybietis Jonas Mašanauskas

BINGHAMTON, N. Y. -- Sausio 14 d. miesto ligoninėje mirė Jonas Mašanauskas, ilgametis šio miesto gyventojas, fotografas ir Vienybės skaitytojas, kasmet ištikimai lankęs Vienybės koncertus ir niekad negailėjęs aukoti lietuviškiems reikalams.

Vėlonis Jonas buvo gimęs Lekėčių kaime ir valstijoje, ūkininkų šeimoje. Vyriausias iš penkių brolių. Brolis Vincas žuvo Sibire, antrą brolių Petrą nužudė raudonieji lietuvoje, o du broliai ir trys seserys (Antanas, Juozas, Ona, Agota ir Emilija) tebegyvena Lietuvoje. Ketvirtąjį sesuo gyvena Hartford, Conn.

Sermonys įvyko Binghamtone, bet mirusio kūnas palaidotas sausio 18 d. New Britain, Conn. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis sv. Marijos kapuose sesers skyje, kur taip pat ilsisi jo svainis L. G. Kazilūnas. Giliam liūdesyje liko žmona Margarita (Petruškaitė) Mašanauskienė, sesuo Marija Kazilūnienė, du sesers vaikai, Edvardas Kazilūnas,

Springfield, Mass., ir Vytautas Kazilūnas, Hartford, Conn. Vėlonis taip pat paliko daug liūdinčių draugų Binghamtone ir Brooklyne.

Tebūnie tau, broli, lengva šios šalies žemelė.

MARIJA KAZIŪNIENĖ

ST. PETERSBURGH, FLORIDOJE MIRĖ PETRONĖLĖ GRIBIENĖ

Sausio 25 d. St. Petersburg, Floridoje, mirė Petronėlė Grybientė. Vėlonė buvo apie 70 m. amžiaus. Anksčiau su vyru gyveno Chicagoje. Buvo veikli ALT Sandaroje, SLA, TMD, Balfe ir kitose mūsų organizacijose. Kūnas buvo parvežtas į Chicago ir pašarvotas Petkaus laidojimo įstaigoje. Palaidota Tautinėse Kapinėse. Liko vyras, duktė ir neseniai itekėjusi anūkė.

JUOZAS IR VERONIKA PAULIONIAI, žinomi biznieriiai, veikėjai ir Vienybės skaitytojai veteranai Baltimore, Md.

BROCKTONO LIETUVIAI RUOŠIASI VASARIO 16

BROCKTON, Mass. -- Brocktono Lietuvių Taryba, kurią sudaro septynios vietos draugijos, rengia Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą, ir tai įvyks vasario 14, sekmadienį, 3 val. po pietų. Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, Brocktone, yra išrinktas komitetas programai bei kalbėjams parūpinti. Be to, komitetas rūpinasi rinkliavos reikalu. Mat, ši kartą yra nutarta, kad Brocktono Lietuvių kolonija Lietuvos laisvinimo reikalams turi surinkti vieną tūkstantį dolerių. Todėl Sandaros Klubas, savo mėnesiniame susirinkime, nutarė pirmą prisidėti su vienu šimtu dolerių. Tai graži pradžia, kuria, reikia tikėtis, paseks ir kitos mūsų draugijos.

K. JURGELIŪNAS

Visame New Yorke nerasię gražesnių ir patogesnių salių kaip
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte - koncertą, šokių, vestuves ar prakalbas - salėse gali TILPTI NUO 25 IKI 2000 DALYVIŲ.
L. MOLIN - Reikalų Vedėjas
320 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 7-1123

UNIVERSAL SAVINGS

DABAR MOKA **4 1/4%** DIVIDENDO
UŽ APDRAUSTUS ŠĖRŲ SĄSKAITOS
SHARE ACCOUNTS INVESTMENTUS

Užsiekite šįandien arba telefonuokite tuojau, kad galėtumėte gauti didesnę nuosimtį už savo santaupas.

UNIVERSAL SAVINGS & Loan Association

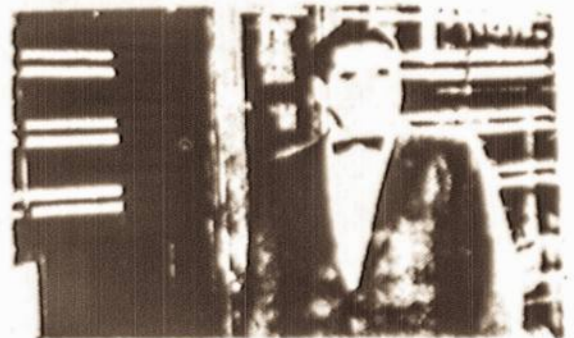
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
TELEFONAS: HAYMARKET 1-2028

VISOS TAUPYTOJŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

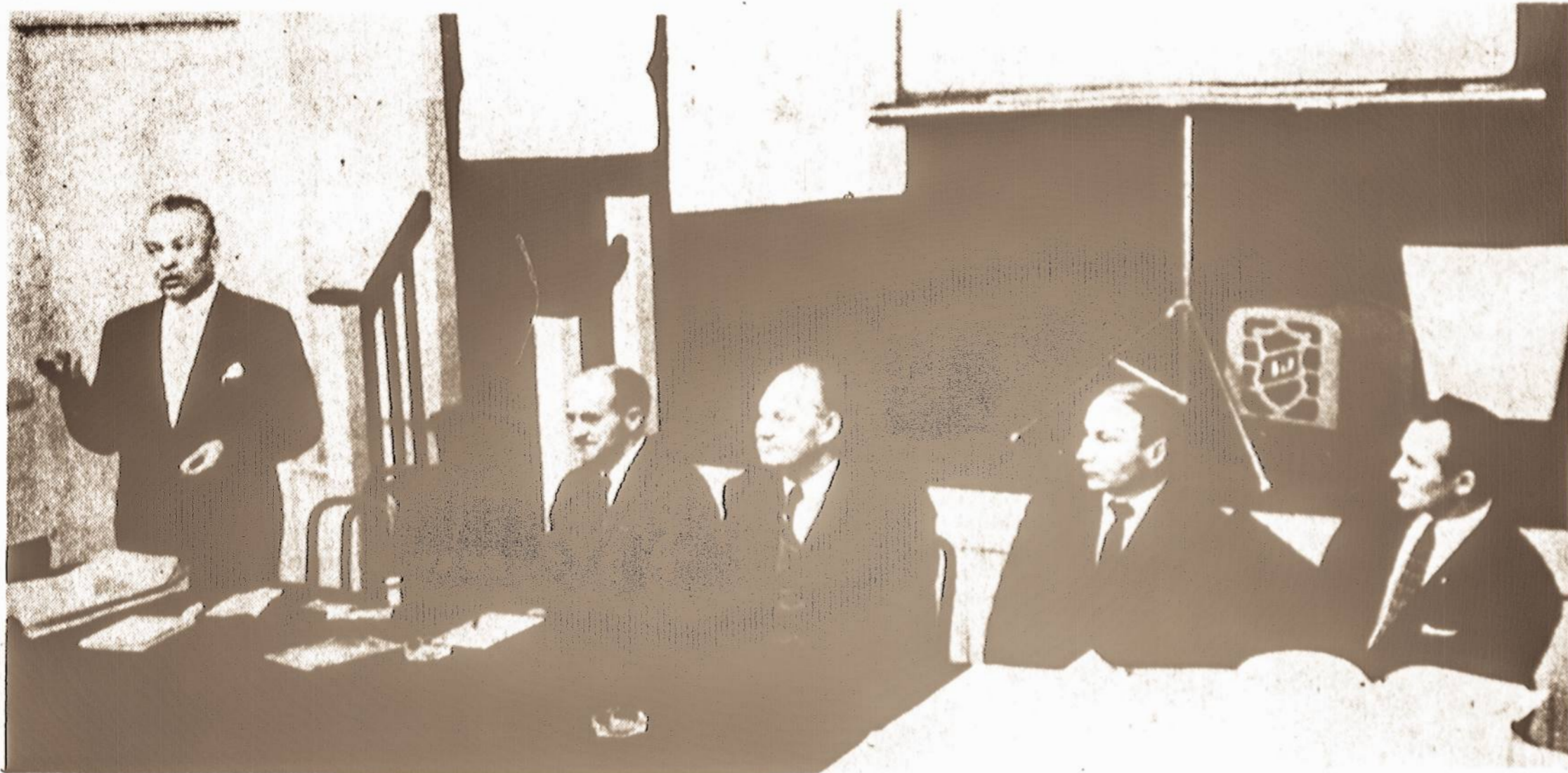
White Horse Tavern

BARAS, RESTORANAS IR SALE PRANAS, BRUČAS, Savininkas
Duodami polaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRginia 6-9519

PROF. KAZYS PAKŠTAS laike savo paskaitos apie Britų Honduras. Gretimai: prezidiumo nariai, dr. J. K. Valiūnas, Jonas Valaitis, ir Jonikas su Kukučiu, pereitą vasarą pirmieji aplankę Britų Honduras. Kuktis ten išgijo žemės (118 akrių), o Jonikas tos savo kelionės išpūdžius aprašė Vienybėje.

VIRSUJE: Vytautas Zelenis su žmona (kairėje) kalbasi su Kukučiu ir Joniku, pernai metais aplankiusius Britų Honduras ir studijavusius galimus Lietuviams ten išskirti.

KAIREJE: Pokalbiai apie Britų Honduras... Frances Pepell, prof. K. Pakštas ir Martynas Brakas. J. Tysliavos, Jr. nuotraukos.

už kardinolo

(Atkelta iš 1 psl.)

maršalas Vorosilovas, bereiksmė figura politiniame gyvenime.

Ne tik Vatikanas užpylė kiek šalto vandens ant "taikingo sugyvenimo" šalininkų entuziazmo. Maišta pakėlė ir Vokietijos kancleris dr. Adenaueris. Neseniai kalbėdamas Berlyno seimelyje jis pabrėžė, kad susitarimo nepasiekus, viskas, kas buvo kalbėta Ženevos užsienių reikalų ministerių konferencijoje, neteko savo galios. Čia reikia priminti, kad sovietams 1958 m. lapkričio mėn. pradėjus savo berlynišką ataką — ie reikalavo Berlyną paskeibti laisvu miestu ir iš jo atitraukti okupacines kariuomenes, Vakarai atsakė, kad jie tam reikalavimui nenusileis. Po to, kaip atsimename, gegužės mėn. prasidėjo Ženevos užs. reik. min. konferencija, kurioje Gromyko nusileido iki reikalavimo sumažinti britų ir amerikiečių kariuomenę Berlyne iki simbolinio didžio ir būtent tik kol vyks vakarų ir rytų vokiečių tarpusavio pasitarimai.

Britų užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloydas tada išėjo su Vakarų kontrapasiūlymu: britai ir amerikiečiai sumažins savo įgulas tik ta sąlyga, jei bus dar kartą deklaruota Vakarų teisė likti Berlyne. Po to konferencija, nepadarius jokių nutarimų, buvo atidėta. Dabar Adenaueris teigia, kad tas Selwyn Lloydas pasiūlymas au nebegalioja, tačiau patys britai teigia, kad jis galioja. Rašė tradiciniai antivokiškas londoniškas "Daily Express": "Adenaueris nuskrido į Berlyną, kad pasakius prakalbą. Buvo laukiama, kad ta proga jis dar kartą pasmerks antisemitiškus iššūkimus Vokietijoje, bet vietoje to jis puolė Macmillano ir Selwyn Lloydos taikingas pastangas... Toji kalba rodo, kad Adenaueris priešinas Vakarų pastangom susitarti dėl bendros strategijos viršūnių konferencijai." Ramina britus konservatorių "Daily Telegraph" konstatuodamas "Dr. Adenaueris nėra lemiamas faktorius šiame ginče." Kaip ir kardinolas Ottaviani — galima būtų pridurti — de ja!

to ženklų rinkėjų yra įvairiausių didžiųjų žmonių: karalių, prezidentų, popiežių, mokslininkų, visuomenininkų. Dauguma pašto ženklus pradėjo rinkti būdami vaikai. Iš tiesų besimokančiam jaunimui nėra geresnės pramogos, kaip pašto ženklų rinkimas.

Gerai pašto ženklų rinkiniai yra turtas, vertingas kiekvienoje valstybėje ir juo tolyn tuo jie brangsta. Tačiau visu pasaulio ženklų nei vienas žmogus nėra surinkęs ir niekas jų negalės surinkti. Visų pirma, kad kai kurie pašto ženklai neparduodami už jokius pinigus, antra — atimty per daug laiko visus viso pasaulio ženklus surankioti, suklasifikuoti, trečia — kasmet išleidžiama apie 3,000 naujų pašto ženklų. Rinkėjai, išgiję, didesni kiekiai, nutaria kokios ar kokių valstybių ar kokios rūšies laikys: Sakysime lietuviškai stengiasi turėti lietuviškų pašto ženklų kolekciją, na, ir dar, pavyzdžiui, Baltijos valstybių. Kiti koncentruojasi Europos, ar pašto ženkliams apie sportą, apie šventuosius, ar Anglijos ir jos kolonijų, ar JAV ir t. t.

(Nukelta iš 9 psl.)

KALBANT APIE PAŠTO ŽENKLUS

Senovėje laišku buvo rašomi ant papiruso ritinėlių (Egipte, Graikijoje, Romoje). Jie buvo pristatomi asmeniškų pasiuntinių ar patikimų vergų.

Vėliau susigalvota papirusus ar kitokių rūšių užrašytus dalykus antspauduoti. Tokios rūšies antspaudai pradėti vartoti Dockwra, Anglijoje, XIV a.

Atsitikdavo, kad laišku turintį gauti asmeni nepavykdavo surasti, o jis turėjo sumokėti už pristatymą. Kilo mintis mokesčių imti iš anksto.

Dabartiniai pašto ženklai, sugalvoti Rowland Hill, Anglijoje. Jisai paruošė ant laišku užklijuojamus popieriukus, nurodant popieriuko vertę, papuoštą piešiniu. Pirmojo pasaulio pašto ženklo gimimo data laikoma 1840 metų gegužės 6 d. Pirmasis pašto ženklas juodame fone turėjo Anglijos karalienės Viktorijos atvaizdą ir buvo pardavinėjamas po vieną peną. Dabar tie ženklai yra retenybė ir vadinami "Penny Black." Rowland Hill sumanymas buvo toks vykęs, kad per tą 120 metų jo sugalvojimas teinestas vienas patobulinimas: pašto ženklus vieną nuo kito atskirti skylutėmis, kad lengviau pardavinėtojai nuplėštų norimą jų kiekį.

R. Hill nemanė, kad ant ženkliuko reikia pažymėti valstybės vardą. Kadangi anglai dideli tradicijų žmonės, tai jie, gerbdami pašto ženklų tėvo išradimą ir dabar nevaruoja valstybės vardo ant savo pašto ženklų, kai visas kitas pasaulis įrašo valstybę.

Pirmoji valstybė, pasekusi Angliją pašto ženklų idėjoje buvo Brazilija, bet ir tai tik 1843 metais savo garsiuju "Buliaus akies" p. ženklu.

Dabar kiekviena valstybė turi savo pašto ženklus. Jų spausdinimas yra atskira spaustuvinio biznio rūšis. Visame pasaulyje yra tik keletas pirmaeilių pašto ženklų spaustuvių, sugebančių atlikti visų žmonių rūšių pašto ženklų spausdinimus aukštame meniniame ir filateliniame lygmenyje.

VIENYBĖ, 1960 m. sausio 29 d.

Pagrindinės ir svarbiausios pašto ženklų aptariamos charakteristikos: jų paleidimo proga, piešinys, spalva, popierius, vandens ženklai, klėjai, skylutės, spausdinimo būdas formatas.

Pašto ženklai, dažniausiai, turi kokią nors jų pasirodymo progą: istorinės sukaktys, žymiųjų asmenų datos ir t. t.

Be nuolatos ir ilgesni laiką kursuojančių pašto ženklų, valstybės (jų pašto vadovybė) laiks nuo laiko išleidžia naujų ženklų. JAV, sakysime, kasmet pasklei-

ALGIRDAS GUSTAITIS

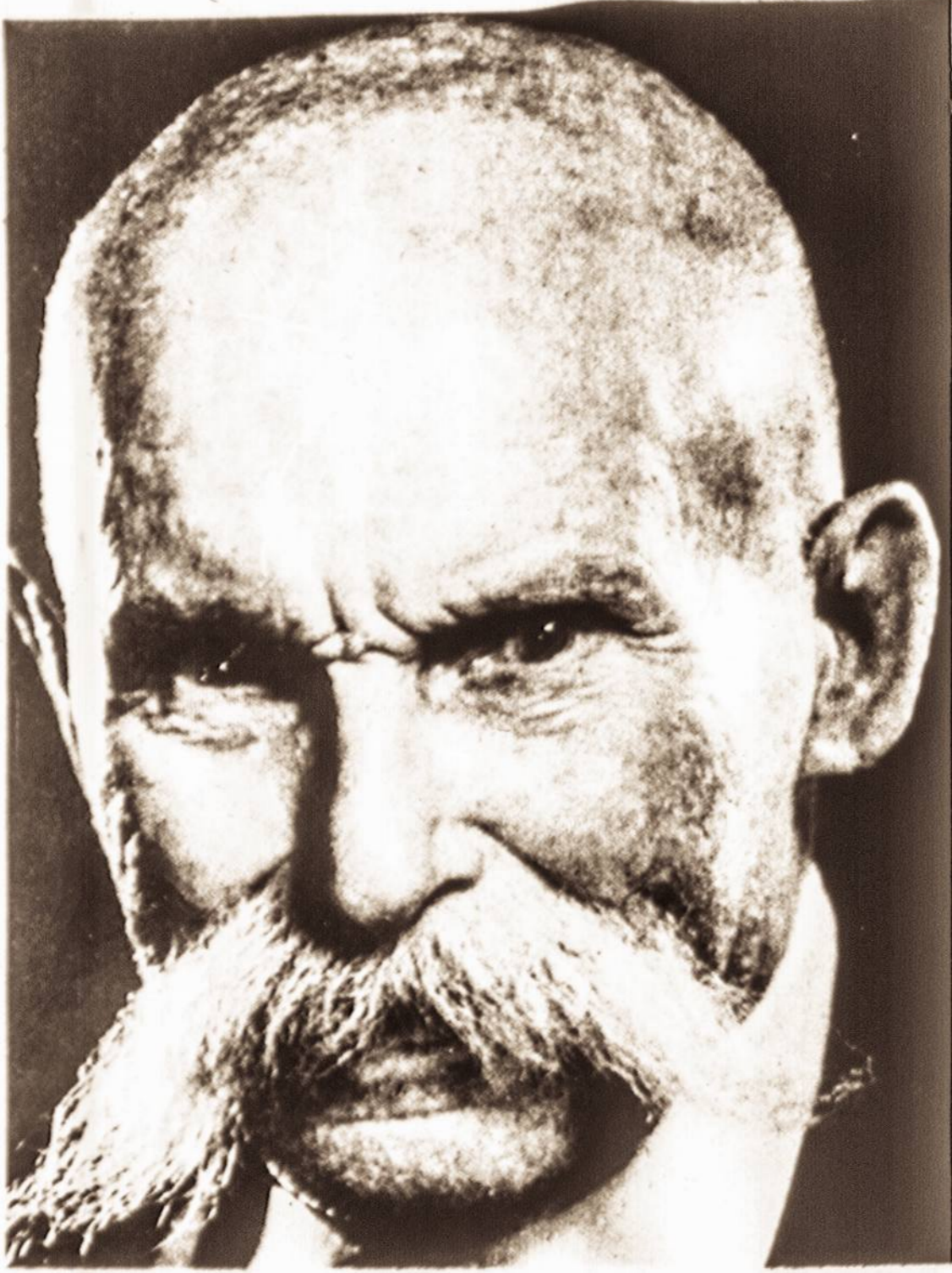

džia 12 specialių pašto ženklų, progas surasdami istorikų ar kitų savo patikėtinių pagalba. JAV yra nutarusios kiekvieną savo valstybės prezidentą pagerbti pašto ženklu.

Pašto ženklų rinkimas yra vienas kultūringiausių užsiėmimų, lavingas kolekcionierių įvairiapai: geografiniai, istoriniai, meniniai, humaniška ir kt. Paš-

Negirk dienos be vakaro... Jūs atsimenate Vienybėje tilpusį dail. V. K. Jonyno pieštą Vatikano pašto ženklą sv. Kazimierui pagerbti. Štai kaip dabar atrodo tas Vatikano išleistas pašto ženklas. Ar dail. Jonynas jį atpažįsta?

DR. J. JANUŠKEVIČIUS

(Tęsinys)

Pagaliau Petrapilio universitetą uždarė, o slaptoji policija suimdavo studentus ir siūsdavo į gimtąją vietą. Tai teko ir man patirti. 1889 m. pavasarį (rodos kovo mėnesį) atsirado anksti rytą pas mane policijos pareigūnas ir pareiškė, kad aš turįs apieisti Petrapilį ir net tą pačią dieną. Jis lydėsiąs mane į geležinkelio stotį. Prieš tai man reikia apsilikti civiliniais rūbais. Jei man jų trūksta, policija man juos duosianti. Kadangi man lėšų netrūko ir policijos labdaryste naudotis nebuvau linkęs, nusipirkau gerą drabužių eilę ir nuvažiauvau į Varšuvos geležinkelio stotį, kur buvau pavestas žandarui. Mano laimei, būdįs žandaras mane pažino. Jis buvo katalikas ir matydavo mane bažnyčioje. Todėl jis nesiuntė manęs į tėviškę, bet paklausė kur aš norįs vykti. Pasirinkęs Kauną, gavau bilietą iki stoties.

Studentų judėjimas nebuvo vien tik studentų reiškinys. Moraliai dalyvavo ir pritarė jiems beveik visa inteligentija. Kai tas bombininkas buvo suimtas, aš nuėjau ant rytojaus į auditoriją, kur pasaulinio garso chemijos profesorius Mendelejevas laikė paskaitą. Prieš paskaitą jis palietė tą studentų įvyki. Kaip atsargumas reikalavo, pabrėžė, kad netikėtina iš universiteto studentų tokio papiktinančio žygio. Bet toliau pareiškė: "Kiekvienas blogis pašalinamas palaipsniui." Ar reikia dar aiškiau pasakyti savo politinę nuomonę? Juk tai buvo pasakyta viešai auditorijoje, iš kur tas garšas nuaidėjo plačioje visuomenėje. Kiekvienas antimonarchistas nešiojo savo nusistatymą ir laikėsi pasyviai kol išmušė valanda.

"Geras vaisius turi ilgai nokti," sakė Schilleris. O monarchizmui priešinga idėja brendė Rusijoje jau nuo 1825 metų, kai caro gvardija gruodžio mėnesį viešai parodė, kad ji laukia demokratinės valdžios. Paskutiniam carui priešingi vejai pradėjo pūsti po to, kai 1905 m. sausio 9 d. darbininkai buvo sušaudyti Petrapilyje. Nežinoma iš kurio šaltinio paplito žinia, kad tą sekmadienį darbininkai eisą į caro žiemos rūmus reikalauti valstybės santvarkos pakeitimo. Taip pat nepaaiškėjo kieno įsakymu buvo kariuomenė mobilizuota, kad pavartotų ginklus prieš darbininkus. Man teko smulkiai susipažinti su tuo liūdnu įvykiu. Kadangi sausio 9 d. buvo sekmadienis, darbininkai gyvenantieji daugiausia priemiesčiuose, ėjo grupėmis į Petrapilį. Jie ėjo ne šaligatviais, bet viduriu gatvės. Kariuomenė buvo pastatyta įvairiose miesto dalyse ir jos didžiausia dalis prie žiemos rūmų.

Pastebėję keletą gatve einančių darbininkų, kareiviai paleido į juos šūvius. Net būreliai ėjusių pro šalį gulinčių jau lavonų, kai tik sustojo ir giedojo gedulingas giesmes, tapo ginklų auka. Norėdamas susekti, kiek darbininkų nukentėjo, aplankiau ligonines ir suskaičiavau, kad maždaug 1,018 darbininkų žuvo arba buvo sužeisti. Petropaulovskoje ligoninėje radau ir lietuvių, kuris buvo sužeistas ir

ŠIMTAMEČIO ATSIMINIMAI

kosi demonstracijos. Kartais, ypač pradžioje, jos buvo malsinamos ginklais, bet dažniausiai nagaikomis. Ilgainiui, tačiau, demonstracijos nebuvo varžomos ir nors kariuomenė pasirodydavo, bet nekludė ir išpėdavo dalyvius, kad jiems nieko blogo nedarysianti.

Pačioje kariuomenėje, išskyrus žandarus ir Semionovski pulką, pasireiškė antimonarchiška nuotaika. Prieita net prie susirėmimo tarp priešingų kariuomenės dalių. Ypač žandarai ilgai neprisidėjo prie sukilimo. Vienuose namuose jie buvo ištvirtinę ir, turėdami ginklų, apšaudė apsupusius juos sukilusios gvardijos pulkus.

Apskritai, Rusijos valstybės gyvenimas pasuko priešingų keliu. Carą puošianti iki tol mistiška, dieviška aureolė dingo, jis nebuvo Dievo pateptasis asmuo, bet valstybei netinkas vadas. Netrūko dar ir monarchistų, nes tai grupei priklausė žmonės, kurie šildėsi prie "caro puody," kaip rusai sakydavo. Caras Aleksandras III mėgo degtinę, o paskutinis Mikalojus II buvo ribotų gabumų. Todėl visa valdžia buvo ministerių rankose, kurie tačiau nebuvo atsakingi, nes galėjo visuomet teisintis, kad caras yra monarchas, jie vykdo tik tai, ką caras įsako.

Man tekdavo mokslo reikalais lankytis pas Švietimo ministerį, kuris nepatenkindamas mano prašymo, parodydavo pirštu į kabantį kabinetė Mikalojaus II paveikslą, ir sakydavo: "Štai kas neleidžia." Kol nebuvo Valstybės Dūmos (parlamento) prieš 1905 m., įstatymus leisdavo ministrai, caras padėdavo tik savo parašą "byť po semu" (taip turi būti.) Kartais būdavo skelbiama "Vysočaišeje povelenije" (augščiausias įsakymas), kuris turėjo įstatymo galią. Man pačiam teko tai patirti: Kai pirkau penkias dešimties miško nuo valstiečio, Luigos (Petrapilio gubernijoje) notaras sudaryda-

mas pirkimo aktą, nebuvo paminėjęs "Vysočaišeje pavielenije," pagal kuri valstiečio žemė negali būti parduodama ne valstiečiui. Vysočaišeje povielenije buvo visuomet skelbiama valstybės organe "Pravitelstvenyi Viestnik" (Valstybės Žinios). Reikia manyti, kad nevisi Vysočaišeje povielenije atsirasdavo valstybiniame organe. Ypač jei caras skelbdavo kas neliečia valstybės reikalus. Patvirtina tai įvykis su caru Aleksandru III. Jis sirgo inkstų liga. Galiausiai ta liga tiek išgalėjo, kad buvo pakviestas iš Berlyno tos ligos specialistas prof. Leiden. Kai Leiden atvyko, caras jau buvo gėres degtinės ir tokioje padėtyje sėkmingas sergančiojo inkstų liga patikrinimas neįmanomas. Caro gydytojas dr. Hirs nutarė su Leiden sekančios dienos anksty rytą carą apžiūrėti, kol jis dar nebus ragavęs degtinės. Bet dar tos dienos vakarą aplankė carą fligeladjutantas Zielionoj, ir caras pasiūlė jam rytojaus dieną vykti į fligeladjutanto dvarą medžioti (carui nebuvo žinomas Leiden atvykimas). Sužinoję apie tai, gydytojai nutarė nuvykti anksti į dvarą. Bet caras atvyko dar anksčiau ir išpylęs didelę degtinės stiklinę, tarė "Šiandien aš gersiu pagal Vysočaišeje povielenije. Visi, kurie ten buvo, turėjo nutilti. Po kelių valandų caras apalpo ir atskiru traukiniu buvo nugabentas į Krimą, kur ir mirė.

Carai būdavo visuomet apsupti nepaprastos sargybos. Jam važiuojant geležinkelio buvo siunčiami trys vienodos išvaizdos traukiniai, kad nebūtų žinoma kuriame caras sėdi. Visą jo vykimo kelią saugojo kareiviai, pastatyti nugara į traukinį. Jei caras važiuodavo miesto gatvėmis, kiekvienoje gatvės pusėje stovėjo kareiviai ir policininkai. Tų gatvių namų langai turėjo būti uždaryti ir pro langą buvo draudžiama žiūrėti.

Nukelta į 7 psl.

V. Kojelienės debiutas New Yorke

Vyt. Mazelio nuotrauka
DAINININKĖ VALENTINA KOJELIENĖ su garsiuoju akompaniatorium Paul Ulanowsky Town Hall, New Yorke.

Pereitą sekmadienį New Yorke (Town Hall) debiutavo Valentinia Kojelienė, dainininkė iš Chicago. Jos recitalio pasiklausyti susirinko apie porą šimtų žmonių, daugumoje lietuviai, kuriems Kojelienės vardas beveik nebuvo žinomas. Net prieš pat koncertą dar vis buvo teirujamasi: kas ji, iš kur ji? Tai nenuostabu, Toks netikėtas dainininkės pasirodymas New Yorko Town Hall buvo nemaža staigmena, atsivėlgiant į tai, kad jau apie penkiolika metų, o gal ir daugiau, tikrumoje nuo Kaskas ir Stoskos recitalių, čia nėra debiutavusi nė viena lietuvaite dainininkė.

Valentinia Kojelienė klausytojų neapvylė. Pradėjusi programą Glucko ir Handelio kūriniais, Kojelienė savo lyrinio sopranu nuskambėjo gražiai. Net ir New York Herald Tribune kritikas pastebėjo: "... the young Lithuanian soprano... has a lovely voice... She can belt out low pitches of her range with quite as much conviction and resonance as she can the higher, brilliant ones."

Kojelienės programa buvo įvairi: ji dainavo Wolfo, Strausso, Debussy, Chausson, Davico, Giannini ir Hageman dainas. Vienintelė arija jos programoje — iš Verdi operos La Traviata. Kaip ir buvo galima tikėtis, dainininkei silčiausiai plojo padainavus Kačanausko ir Banaičio dainas, kadangi, kaip sakyta, dauguma publikos sudarė lietuviai.

Nežiūrint Kojelienės balso grožio ir muzikalumo, išpūdis vis dėlto susidarė, kad su šiuo debiutu buvo galima dar palaukti. Nors recitaliui Kojelienė buvo gerai pasiruošusi, jai aiškiai trūko sceninio patyrimo ne tik savo laikysena, bet ir kūrinų išpildymu. Atrodė, lyg tai la-

(Tęsiama 7 psl.)

VIENYBĖ, 1960 m. sausio 29 d.

Oberammergau:

Anno Domini 1632 nedideliam Alpių kaimelyje vardu Oberammergau prasidėjo maro epidemija. Per kelis mėnesius ta baisia viduramžių liga mūrė net 84 gyventojai. Tada kaimelio taryba nutarė kas dešimt metų suvaidinti "Viešpaties kančias ir mirtį," jei maras laimingai pasibaigtų. Greitai po to maras pasibaigė visoje Europoje, taigi ir Oberammergau miestelyje. Jo gyventojai tačiau pildė savo įžadą. Garsas apie tai apibėgo visą Europą, susilaukta žilbrovų, ir Oberammergau gyventojai ilgainiui pradėjo piktintis savo protėvių šykštumu. Girdi, reikėjo duoti įžadą Kristaus kančios vaidinimui duoti kas metai. Pradėta įieškoti įvairių priežasčių vaidinimą sudažninti. Taip vaidinimai įvyko 1800, 1801, 1811, 1815 ir 1820 m. m. ir tai Viešpaties, atrodo, neužrūstino. Kiekvieną kartą buvo didinamas duodamų spektaklių skaičius. Taip pavyzdžiui 1900 metais buvo vaidinta 46 kartus, 1910 m. 56, 1922 m. (dėl D. karo nukeltus) 68, o 1930 m. jau 80.

1934 m. buvo suruoštas "jubilinejis" vaidinimas, kurio žiūrėjo net pats Adolfas Hitleris. Jis buvęs sužadintas ir pažadėjęs miestelio gyventojams, kad jie, nepaisant kai kurių nacių neapykantos krikščionybėi, galėsį vaidinti 1940 m. ir vėliau.

ŠIMTAMEČIO ATSIMINIMAI

(Atkelta iš 6 psl.)

Paskutinis caras savo sutuoktvių diena, padarė išimti. Jo įsakymu nei policijos nei kariuomenės sargybos nebuvo; jis buvo draudžiama žiūrėti. Paskutinis caras savo sutuoktvių dieną padarė išimti. Jo įsakymu nei policijos nei kariuomenės sargybos nebuvo; jis buvo pareiškęs, kad visuomenė sudarysianti jam sargybą. Carui važiuojant iš žiemos rūmų Nevskio prospektu, visuomenė palaikė pilną tvarką. Prie šv. Kotrynos bažnyčios stovėjo katalikų arkivyskupas Kazlauskas su kryžiumi, sindikas Oseповski, kun. Psemockis ir aš. Arkivyskupas, apsirėdęs liturginiais rūbais, manė apslakstyti carą su žmona ir patiekti pabučiuoti kryžių. Privažiavusi karietos sustojo, bet carui ilgai mėginant karietos duris atidaryti, vežėjas arkliai paragina ir tai nepasisekė mums atlikti ką norėjome.

Tie įvykiai buvo išpopuliarinę carą Mikalojų II. Žmonės manė, kad Rusija sulaukė naujos eros. Bet ilgainiui, kai įvyko darbininkų žudynės, kai Rasputinas apšėdo Rusijos carienę, caras tapo nepakenčiamas, nereikalingas asmuo. Ne tik ji, bet ir visą buvusių carų giminę palietė visuomenės kritika. Iki to laiko caro šeimos iki trečio kelio vaikai gaudavo iš valstybės išdo kasmet po 100,000 rublių nuo gimimo dienos. Jų karietų žibintų viršuje buvo matyti paausutos karūnos, ir visuomenės pareiga buvo sveikinti sėdinčius karietose, nusimant kepure. Buvo draudžiama jų karietas pralenkti. Mano mokinys S. Svetopolk — Mirski pralenkė kartą didžiojo kunigaikščio karietą ir buvo už tai nubaustas trijų parų dabokle. Kaip buvo sekami tokie važiuotojai, rodo šis įvykis. Mano pažįstamas Glinojekis ėjo šaligatviu. Važiuodama tuo tarpu viena didžioji kunigaikštienė sučiudėjo. Girdėdamas tai Glinojekis pasakė "i sveikatą." Nesupratusi aiškiai ty žodžių kunigaikštienė, paklausė savo vežėją, ką praėivis sakęs. Išgirdusi, kad Glinojekis sakęs "i sveikatą," ji sugrižo ir pasakė "ačiū." Pastebėjusi tai policija, pribėgo prie Glinojekio ir griežtai tyrė, ką jis padaręs, kad kunigaikštienė rado reikalo sugrižti.

Aš jau minėjau paskutinio caro ribotą gabumą. Aš pažinojau dvi seseris Kšesinskaites, kurios buvo operos teatro balerinos ir kurios lankydavo carą jaunystėje. Iš jų pasakojimų buvo galima spręsti apie jo silpną išsilavinimą. Neturėdamos ką kalbėti, jos žaidavo su juo "gužutę" arba eidavo "skiniuku."

(BUS DAUGIAU)

KOJELIENE...

bai gerai savo pamokas paruošusi studentė. Ir New Yorko kritikai savo recenzijose pastebėjo, kad muzikine prasme, jos recitalis buvo naivus.

Bendrai imant, atsiliepimai apie Kojelienės debiutą buvo palyginti geri. Jeigu dainininkė šį recitalį ruošė tam, kad pasitenkintų tuo tarpu New Yorko kritikų pastabomis, tai ji savo tikslą pasiekė. Bet nėra abejonės, kad Valentina Kojelienė, jei ji taip dirbs ir toliau, bus plataus mąsto dainininkė.

VIENYBĖ, 1960 m. sausio 29 d.

TIK JUDAS NEBUVO NACIS

IŠ PRIEŠ 300 METŲ DUOTO ĮŽADO GERAI VERČIASI VISAS MIESTELIS. ŠIAIS METAIS KRISTAUS KANČIA SUJUNGIAMA SU DVIEM PERNAKVOJIMAIS IR TRIM VALGIAIS. KLASIŠKAS PAVYZDYS KAIP MALDA VERČIAMA PINIGAIS

1940 m. vaidinimai neįvyko dėl prasidėjusio karo, o kai karui pasibaigus norėta vėl pradėti vaidinti, paaiškėjo, kad beveik visi svarbesni artistai dalyvavo nacių partijoje, išskyrus vieną Judą. Žinoma, dauguma jų teisinosi, kad partijoje dalyvavę tik dėl akių, iš tikro visi jie buvę didžiausi pogrindžio veikėjai. -- (Atrodo, kad ir pats Hitleris, jei būtų likęs gyvas, taip teisintųsi...)

Oberammergau gyventojai norėjo vaidinimus pakartoti jau sekančiais 1951 m., girdi, už karo metu neįvykusius. Jiems pritarė ir vietinis vyskupas, tačiau tam griežtai pasipriešino kardinolas Faulhaber. Negavę bažnytinio pritarimo, oberammergiečiai nusiramino. Ir be vaidinimo pas juos atvažiuoja nemažai turistų. Už tat šių metų vaidimų proga oberammergiečiai nutarė atsiimti už

Jėzaus vadinintojas A. Preisinger

Bendras vaizdas Oberammergau Kristaus kančios vaidinimo

1950 metų vaidinimų proga miestelis, kuriame šiuo metu gyvena apie penketas tūkstančių gyventojų, atskratė ten apgyvendintom 157 pabėgėlių šeimom. Kai jos, vaidinimo sezonui pasibaigus, norėjo vėl ten grįžti, miestelis atsakė jas priimti, aiškindamas esąs turizmo centras ir kaip toks nuo pabėgėlių apgyvendinimo atpalaiduotas.

1950 m. kada nacių gaudymas jau buvo aprimęs, Oberammergau vėl atnaujino savo vaidinimus. Jų tais metais buvo net 84, sutraukę 520,000 žilbrovų! Paties Jėzaus Kristaus vaidmenį atliko smuklininkas Anton Preisinger, nacių partijos narys nuo 1932 metų, kuris ir šiais metais gavo tą pačią rolę (Normaliai stengiamasi tas pačias roles duoti tų pačių šeimų nariams).

visą dešimtmetį. Šiais metais bilietai parduodami kartu su dviem pernakvojimais ir trim valgiais. Girdi, vaidinimas trunkas beveik visą dieną. Už bilietą su pernakvojimais prašoma nuo 80 markių, (20 dol.) iki 145 Dm 35 dol. (atskiras kambarys su vonia ir tualetu). O lankytojų šiais metais tikimasi susilaukti bent 800,000!

Triukas su nakvyne ir valgiais papiktino net pačius vokiečius. Esą, Oberammergau iš Muencheno automobiliu gali pasiekti per pusantros valandos. Pats vaidinimas trunkas apie 7 valandas, atseit, drąsiai gali užtekti visam reikalui tik vienos dienos! Teisinas bažnytinis organas "Muenchener Katholischer Kirchenzeitung": "Savaime aišku, kad ir Oberammergau, kaip ir kitose vietose, kur suplaukia minios maldininkų, klesti

biznis. Tai neišvengiama... Todėl to miestelio biznieriškumu gali pasipiktinti tik tas, kuris pats gyvena kaip Jonas Krikštytojas ar šv. Pranciškus."

Tie laimingieji, dauguma iš Amerikos, kurie gaus nusipirkti bilietą su visai priedais, kad dalyvavus įžado Viešpačiui Dievui išpildyme, su ypatingu dėmesiu išklausus pirmuosius jėzaus žodžius tariamus šioje scenoje:

"Ką aš čia matau? Ar tai Dievo namai ar turgus? Kaip gali svetimieji, kurie čia ateina, ramiai melstis šioje plėšikavimo vietoje? ... Šalin iš čia Mamonos vergai!" Tuos žodžius ištarusiam smukliningui A. Preisingeriui tuojau pat atsiliepia vienas kunigas vardu Sadok: "Kaip Tu gali mums uždrausti tai, kas yra leista Aukščiausios Tarybos?"

VINCAS JONIKAS

Padangė

Tėvų šalies pilka padangė
Šviesiausia už visas:
Balti žirgai žvaigždynuos žvengia,
Per aukštą tėviškės padangę,
Kai bočių vėlės didžios žengia
Išėję į dausas, -
Tėvų šalies pilka padangė
Šviesiausia už visas.

Vyt. Mazelio nuotrauka

Solistė Valentina Kojelienė po savo debiuto Town Hall New Yorke. Iš kairės į dešinę: inž. J. Kojelis, p. Garunkšienė, Salomėja Mulks, solistė Kojelienė, Vincė Jonuskaitė ir pianistas.

DANUTĖ STANKAITYTĖ, dramatinis sopranas

ALGIRDAS BRAZIS, baritonas

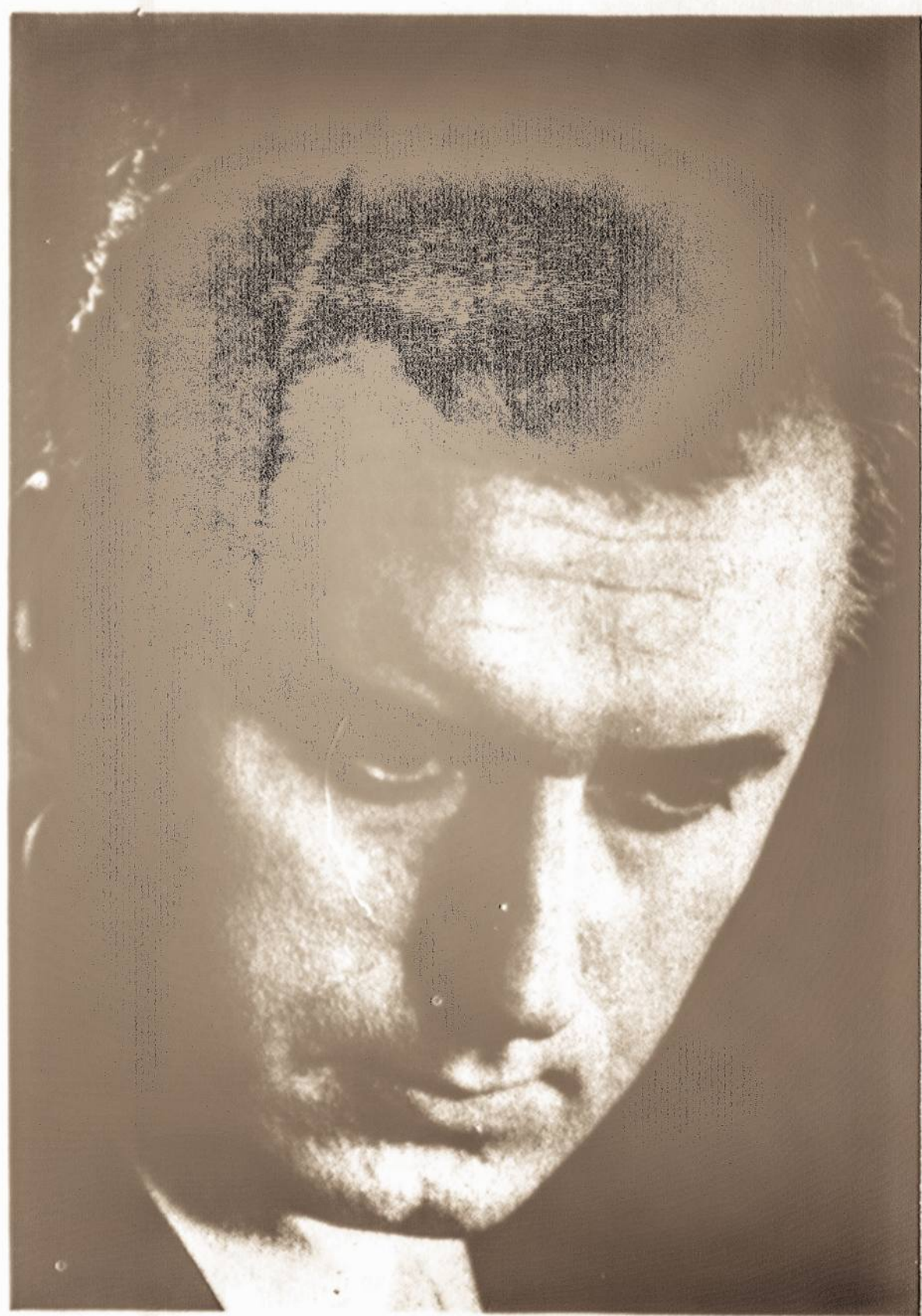
SALOMEJA VALIUKIENĖ, mezzo sopranas

VIENYBĖS KONCERTAS

Sekmadienį, 1960 m. vasario 7 d., 4 val. p. p.

WEBSTER HALL, New Yorke

VISI VIENYBĖS SKAITYTOJAI IR JŲ DRAUGAI NEW YORKE IR APYLINKĖSE, VISI MUZIKOS, DAINOS IR VAIDYBOS MENO MEGĖJAI, MALONIAI KVIEČIAMSI ATŠILANKYTI Į VIENYBĖS METINĮ KONCERTĄ.

VYTAUTAS VALIUKAS, buvęs Lietuvos valstybinio dramos teatro aktorius Kaune, tremtyje, Vokietijoje, pastatęs kelis veikalus, Chicagoje režisavęs "Antigoną," "Stiklinį Zvėryną" ir "Kanarėlį," peritais metais apsigyvenęs New Yorke ir dabar, Vienybės koncerte, pirmą kartą pasirodys mūsų publikai.

AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS

A. MROZINKAS, plačiai žinomas pianistas, Vienybės koncerte vasario 7 d. akompanuos visiems solistams: Stankaitytei, Valiukienei, Braziui.

MIRĖ JUOZAS SABALIAUSKAS

Sausio 17 d. negailingą mirtis išprovė dar vieną nuširdų sportininkų bičiulį Juozą Sabaliauską.

Atgimstančios Lietuvos kovų pirmūnas Juozas nuo pat jaunystės, tiek Klaipėdoje, tiek vėliau Kaune, savo laisvas nuo karo ar policijos tarnybos valandas praleisdavo su jaunimu sporto aikštelėse. Nenuostabu, kad jo atmintyje buvo visi žymesni Lietuvos sportininkai, visos futbolo rinktinų suolėtos.

Paskutinę velionii pagarbą ir jo žmonai, sūnui bei artimiesiems užuojautą išreikšti Lindene susirinko gausus New Yorko sportininkų būrys. Jų atminty Juozas visada bus gyvas.

A. BGDŽ:

Nuoširdžiam
Lietuvių Sporto Klubui nariui

JUOZUI SABALIAUSKUI
MIRUS,

Jo žmonai, sūnų ir
artimuosius užjaučia

L. S. K. Valdyba ir nariai

Skaitytojai, kurių prenumerata baigėsi, ar greitai laiku baigsis, maloniai prašomi naudoti šį kuponą, siunčiant savo mokėstį.

(Kada jūsų prenumerata baigiasi - žiūrėkite greta savo vardo ir adreso laikraštelyje.)

VIENYBĖ

192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y.

Siunčiu prenumeratą už Vienybę:

- Už tris metus \$15.00
- Už du metus \$12.00
- Už vienerius metus \$7.00

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____

Zona Valst. _____

**JOSEPH ANDRUSIS
INSURANCE**

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais reikalais, federalinių ir valstybinių takų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE
Woodhaven, 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 7-4477
Kasdien 9 val. ryto iki 9 v. v.
Sekm. 1 val. p. p. iki 5 v. vak.

Kalbant apie pašto ženklus

(Atkelta iš 5 ps.)

**KAIP SU LIETUVOS
PAŠTO ŽENKLŲ ISTORIJA?**

Deja, mūsų istorikai nėra ištyrę nei nurodę, kas, kada, kaip Lietuvoje pradėjo vartoti laišku, siuntų mokesčių ženklus. Galima tvirtinti, jie turėjo būti. Ar anksčiau nei minėtieji anglų atžymėjimai - tegalėtų mūsų senovės tyrinėtojai atsakyti. Tai pirmas neištirtas Lietuvos pašto žemėnų laikotarpis. Antrasis mūsų pašto ženklų skyrius - Nepriklausomybės metai. Tuo reikalu norėdama gauti tikrų žinių, kreipiausi į žinomą lietuvių filatelistą Igna Sakalą (Chicago, Illinois), kuris maloniai atsuntė tikslių atsakymą ir užklausimą. Ignas Sakalas taip rašo:

"Neprikl. Lietuvos pirmieji pašto ženklai (10 sk. - 5,000 egzempliorių ir 15 sk. - 5,000 egzempliorių) buvo išleisti 1918 metų gruodžio 25 - 26 dienomis Vilniuje. Ženklų projektuoto u ir raidžių sustatytoju buvo Jonas Strazdas, o ženklai atspausdinti Juozo Zavadzki spaustuveje, Vilniuje.

Gruodžio 26 d., 1918 m., iš besitraukiančių vokiečių Lietuvos vyriausybė perėmė sekančias pašto stotis: Vilniaus, Kauno, Gardino, Alytaus, Kėdainių, Kretingos, Kuršėnų, Naumiščio, Šakių ir Vilkaviškio. Tuose paštuose ir buvo pirmiausiai apmokama korespondencija jau neprikl. Lietuvos pašto ženklais.

Tų pačių metų gruodžio 31 d. buvo išleista, taip pat Vilniuje, sekanti laida: 10 sk. - 15,860 egzempliorių, 15 sk. - 16,080 egz., 20 sk. - 23,000 egz., 30 sk. - 20,000 egz., 40 sk. - 13,772 egz., ir 50 sk. - 17,700 egz.

Šie ir vėliau jau Kauno laidos trys serijos buvo išspausdinti ant balto, paprasto, pigaus popieriaus (tais metais Lietuvoje buvo didelis popieriaus trūkumas).

Pirmieji su piešiniu p. ž. buvo išleisti 1919 metais. Spausdinti Vokietijoje."

Nepriklausomoje Lietuvoje žinomiausias pašto ženklų dailininkas - Adomas Varnas. Ir eilė kitų. Paskutiniais Nepriklausomybės metais gražių p. ženklų nupaisė J. J. Burba.

Lietuviai išleido keletą ženklų Vokietijoje. Ne oficialiuose paštuose pripažintu (tai gali padaryti tik valstybė), bet savo svarbesiems tautiniams įvykiams bei reikalams atžymėti. Jų išleista, naujajai lietuvių emigrantų laidai atvykus, ir JAV. Tai atskira ženklų rūšis, kolekcionierių renkama, bet iki šiol, berods, tarptautiniai nekataluojama.

Pasaulinio garso įgijo žinomas mūsų dailininkas Vytautas Kazimieras Jonynas, gavęs užsakymą iš prancūzų okupacinės valdžios Vokietijoje nupaisyti prancūzų zonai pašto ženklus. Jis juos padarė, jie buvo atspausdinti ir pasklido visame pasaulyje.

Neseniai Vatikanas išleido savo pašto ženklą Lietuvos šventajam Kazimierui pagerbti. Tai kitas dail. prof. V. K. Jonyno meniškas kūrinys.

Sv. Kazimiero pašto ženklo serijėle yra iš dviejų p. ženklų, 50 lirų ir 100 lirų vertės, pirmas rudos spalvos, antras žalias, pailgos formos. Tas ženklas yra visiškai lietuviškas be sv. Kazimiero profilio, matyti Vilniaus Katedra ir Gedimino pilis, turi Lietuvos vardą, datą 1458 - 1958. Išleistas sv. Kazimiero gimimo 500 metų sukažčiai pagerbti.

Lietuviškų pašto ženklų išleidimas, neturint savo nepriklausomos valstybės - yra labai retas dalykas.

Nevardinsiu lietuvių filatelistų veiklos emigraciniame gyvenime. Noriu iškelti didelį, puikų, tarptautiniai reprezentacinį kultūrinį darbą dirbantį Antaną Bernotą iš Waterbury, Conn. Su dėmesiu seku jo labai kruopščiai surinktos medžiagos rašinius Lietuvių Dienų žurnale, jau beveik įpusėjusius trisdešimtą tosinį. Ant. Bernoto raštai gausiai iliustruoti įvairių valstybių pašto ženklais, kiek tai liečia Lietuvos istoriją. Didžiai naudingas, kruopštus darbas! Tikėtina, pabaigęs savo studiją, išleis atskiru leidiniu. Bus puiki reprezentacinė lietuviška knyga užsieniečiams.

Lietuvos pašto ženklų istorija dar toli gražu nebaigta.

**SILVER BELL
BAKING CO.**

A. RADZIUNAS,

Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona
Pyragai vedybiniam ir
kitokiems pokyliams

Patarnavimas sąžiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas: STAgg 2-5938

*Three Joe's
Service Station, Inc.*

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobilui reikalingas bet koks - didelis ar mažas pataisymas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas, prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

Park Florist

MATTHEW MAZEIKA
SAVININKAS

Geles pristatomos i bet kurias pasaulio vietas.

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

AR NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga. Jei tik jūsų vairavimo rekordas yra geras, jūs esate kvalifikuotas: dideliu apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui reikalaujant nuostolių atlyginimo. Kreipkitės:

Albert F. Peters

(PETRAUSKAS)

APDRAUDOS SPECIALISTAS
84-14 JAMAICA AVENUE
Woodhaven 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-1477

Namų adresas:

106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.

**BANGA
TELEVISION**

YVT ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

Parduodama: televizija, radijas, Hi-Fi stereo fonografai, dulkių siurbiai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola aparatams. 40 nuošimčių nuolaidos Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi.

Taisoma televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 val. vak. Penktadieniais iki 9 v. v.

Norintieji įsigyti skanių Lietuviškų produktų LIETUVIŠKOS DUONOS, LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ, LIETUVIŠKŲ DEŠRŲ IR SKILANDŽIŲ -

kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą:

PETRĄ LISAUSKĄ

64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y.

Tel. TW 4-8087

New Jersey lietuviai

Artėja Vasario Sešioliktoji. Tai viena brangiausių mūsų tautos švenčių. Ją kasmet gausingai ir prasmingai minime. Ne tik visi nuosirdūs lietuviai ir jų organizacijos, bet ir Amerikos aukštieji valdžios pareigūnai ją remia ir kartu dalyvauja. Spaudos puslapiai prieš ir po minėjimų mirga vardais aukštų pareigūnų: gubernatorių, senatorių ir kongresmanų, dalyvavusių mūsų tautos iškilnėse, ar paskelbusių Lietuvos Nepriklausomybės deklaracijas.

Visa tai sako, kad mes turime draugų, kurie remia mūsų interesus ir padeda mums sunkioje kovoje dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

New Jersey Lietuvių Taryba, pritariant New Jersey esančių draugių atstovams, ruošia visuotinį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 14, sekundienį, 2 val. po pietų Lietuvių

Katalikų Bendruomenės Centro Salėje, 6 Davis Avenue, Kearny, New Jersey. Minėjime dalyvaus New Jersey gubernatoriaus Robert B. Meyner, kongresmanas Peter Rodino, Hoboken miesto galva John Grogan ir kt.

Būkime vieningi ir aktyviai dalyvaudime šioje šventėje. Parodykime, jog mūsų tauta gyva ir jos nariai, kur jie bebūtų, siekia jos reikalus ir kovoja už brangios Lietuvos išlaisvinimą.

Svarbiais momentais mokėjime susiburti ir mesti visą jėgą, kas kenkia mūsų reikalams. Visi, kaip vienas, stokime į gretas ir parodykime, jog mokame būti ir, prireikus, petis į petį stoti už savo gyvybinius tautos interesus.

And. Salvest
N. J. Liet. Tarybos pirm.
VI. Dillis
Sekretorius

New Jersey Gubernatorius Robert Meyner kalbės Vasario 16 minėjime Newark, N. J.

Padėka už aukas mokyklai

Pereitų metų gruodžio 27 d. Maironio Šestadieninė Mokykla New Yorko turėjo savo tradicinę Eglutės vakarą. Po oficialios dalies, kuri kiekvienais metais su dideliu atsidėjimu ir kruopštumu yra parengiama, buvo Kalėdų Senelis ir loterija. Mokyklos vadovybė ir Tėvų Komitetas džiaugiasi ir dėkoja New Yorko visuomenei, kuri parodė susidomėjimą vakaru, į jį gausiai atsilankant. Dėkoja nuosirdžiai New Yorko laikraščiams, vakarą garsinusiems ir tuo prisidėjusiems prie vakaro pasisekimo.

Prieš vakarą, Tėvų Komiteto nutarimu, buvo kreiptasi asmeniškai pas kai kuriuos visuomenės veikėjus, profesionalus ir prekybininkus aukų mūsų ruošiamai loterijai. Norėta surengti kiek didesnio masto loterija, kuri duotų mokyklai kiek galima daugiau pelno. Gaila, kad dėl laiko stokos negalima buvo aplankyti visų mūsų geradarių! Bet su malonumu reikia pastebėti, kad kurie tik buvo aplankyti, maloniai mus savo aukomis parėmė.

Pinigais aukojo: 50 dol. dr. Kazickas ir dr. Valiūnas; 30 dol. Dr. T. Savickas; 25 dol. Piliečių Klubas; po 10 dol. V. Beleckas, dr. J. Dičpinigaitis, dr. A. ir J. Snielka. Tėvai Pranciškoniai; po 5 dol. J. An-

driusis, dr. V. Avižonis, Gen. Konsulas J. Budrys su poniu, dr. S. Dimiene, Juozas Ginkus, kun. L. Jankus, Klemejerienė, St. Leveckis, dr. Saldaitienė, dr. Skeivy, Konsulas V. Stasiškas, dr. Vencius, V. Zelelis; po 3 dol. J. Šalinskas, Šimanski, dr. Vilčinskienė; po 2 dol. V. Augustinas, J. Bortkevičius, Fr. Gedenis, P. Jurkus, V. Maželis, K. Vaitaitis; po 1 dol. Bražėnas, Karvelis, Mikulskytė.

Daiktais aukojo: A. Andruškevičius, Aromiskiai, BALF-as Fr. Bručas, Jokubaitis, Misiūnas, Moterų Atstovybės Klubas New Yorko, Noreika, Petrikas, Tėvas P. Baniūnas, Silver Bell Kepykla, Konsulas Simutis, Sutkus.

Be to, gauta auka iš New Yorko Lietuvių Tarybos 100 dol.; JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apylinkės Valdybos 53 dol. J. Šlaučiūno 25 dol.; Liet. Veteranų Ramovės New Yorko skyriaus 25 dol.; Liet. Gydytojų D-jos New Yorko 25 dol.; V. Kidolio 5 dol. ir Volotkevičiaus 5 dol.

Tariame nuosirdų ačiū visiems mūsų geradariams, kurie, suprasdami kokią kilnų ir didelį lietuvių išlikimo darbą ši mokykla atlieka, mus parėmė. P. LEVECKIENĖ Tėvų Komiteto Vardu

Rūtos Ansamblio ruošiasi pavasariniam koncertui

RŪTOS ANSAMBLIO moterų grupė. Stovi: iš k. į d.: L. Stukas, A. Kačanauskas ir Lietuvos Atsiminimų Radijo programos vedėjas J. J. Stukas.

Rūtos ansamblis, muz. Alg. Kačanausko vedamas, neseniai koncertavo Kearny, N. J. Ir Maspeth, N. Y., smarkiai ruošiasi pavasariniam koncertui, kuris vyks gegužės 7 d., Lietuvos Laisvės salėje, 269 - 273 Second St., Elizabeth, N. J.

Šį kartą ansamblis žengia į sceną su nauju repertuaru.

Šis meno ansamblis, kuriam jau eilę metų sėkmingai vadovauja muz. Alg. Kačanauskas, yra išvareję gilia vėgę lietuvių bėr.

Rūtos ansamblis yra vienintelis New Jersey valstybėje, kuris padeda traukti jaunimą į lietuvišką gyvenimą. Jaunimas, da-

lyvaujamas šiame ansamblyje, nepamirš lietuviškai kalbėti, dainuoti ir skaityti, nes ir nemokantieji lietuviškai čia išmoka bent skaityti ir dainuoti.

Tik daugiau širdies lietuviškai dainai ir žodžiui, o laiko savaime atsiras.

Pasekime pavyzdžiu ansamblio choristės V. Melynienės, kuri jau eilę metų šiame ansamblyje dainuoja kartu su savo vaikais: Raimundu, Valentinu, Vladu ir Maryte. Jie taip pat mokosi, dirba ir turi laiko į repeticijas ateiti.

Tai gražus pavyzdys tiems, kurie "neturi laiko," arba neįaučia pareigos jungtis bendram lietuviškam darbui.

Tėvai prašomi savo vaikus siųsti į šį meno vienetą, kol dar turime tokius pasižventusius vadovus, kaip muz. Alg. Kačanauskas, J. Matulaitienė ir J. J. Stukas, kurie skiria šiam svarbiam darbui tiek laiko ir energijos.

Šiems pasižventusiems priklauso mūsų gili padėka, nes jie yra sudėję didelę auką lietuvių bėr aukurui.

O. SKURVYDIENĖ

"DEŠIMTMETIS AMERIKOJE"
JAV LB Elizabeth Apylinkės Valdyba sausio 30, šeštadienį, 6 v. v. rengia pobūvį "Dešimtmetis Amerikoje." Bus meninė dalis, užkandžiai ir šokiai. Šokių pradžia 9 v. v. Įėjimo auka 5 dol. Jaunimui į šokius įėjimas nemokamas. K. B.

Prof. Juozas Žilevičius pasitraukė iš savo pareigų, taip pat iš visuomeninio veikimo ir apleidžia Elizabethą. Vietos organizacijų komitetas kovo 19 d. jam rengia išleistuves.

**Tiesiog iš Lenkijos
IMPORTUOTOS
skaniausios sriubos**

FIRMOS "CRACOVIA"
* GRYBINE 29 centai už * RUKŠTYNIŲ
* BARSČIŲ 6 pakelius * ZIRNINĖ.
* DARŽOVINĖ

Reikalaukite importuotų sriubų iš Lenkijos pas savo krautuvnikus. Per vietinį distributorių rašykite:

ORSUM CO., Inc., NEW YORK 7, N. Y.

TURISTAI GALI VAŽIUOTI Į VILNIŲ

Tik prieš keletą mėnesių buvo spaudoje paskelbta, kad turistai gali lankyti Vilnių. Amerikos ir kitų kraštų spaudos atstovai Vilniuje jau lankėsi ir iš Lietuvos sostinės parėmė platius išpūdžius. Daugelis lietuvių pasiilgo savo tėvų žemei, tad džiaugiasi, kad galės aplankyti savo senosios tėvynės sostinę.

Norint aplankyti Vilnių reikalinga atlikti eilę formalumų, gauti visas ir taip toliau. Kelionėms į Vilnių ir kitus kraštus formalumus sutvarko ir keliones paruošia, išrūpina visas gerai žinomas kelionių biuras COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc., jo adresas 45 West 45th Street, New York City. Tos firmos skelbimas telpa ir šiame laikraštyje.

Cosmos Travel Bureau, Inc. kelionių paruošime, formalumų sutvarkyme, vizų išrūpinime turi didelį patyrimą. Šis turizmo biuras gerai žinomas ir lietuviams, nes daugelis lietuvių to biuro patarnavimu pasinaudojo. To kelionių biuro savininkas taip pat lietuviams gerai pažįstamas Gabriel Reiner, gimęs Lietuvoje.

Kiekvienas noris aplankyti Vilnių, ar keliauti kituose kraštuose, turi, pagal dedamą šiame laikraštyje skelbimą, kreiptis į Cosmos Travel Bureau, Inc. ir gaus smulkių informacijų bei patarimų.

Šiomis dienomis žinoma Globe Parcel Service, Inc. firma įsteigė siuntinių skyrių Baltimorėje. Kaip žinoma, Globe Parcel Service, Inc. jau veikia 25 metus, turi dešimtis filialų į klientų visoje Amerikoje, kurių siuntinių peršūnčia į Sovietų Sąjungą. Ši firma nuolat auga. Laiks nuo laiko Globe Parcel Service, Inc. atidaro naujus skyrius, o dabar atidarė 851 Hollins Street, Baltimore 1, Maryland. Firmos telefonas MUberry 5-5787.

Baltimoriečiams siuntinių siuntėjams patogi vieta ir patikima firma.

Jūs dabar galite aplankyti Vilnių

Mes organizuojame grupines ir pavienes keliones į Vilnių. Keliones suorganizuojame greitai, ir nebrangiai. Mes išrūpiname jums visas. Susižinokite su mumis, prašykite platesnių informacijų.

Pirmutinis po karinio laiko kelionių biuras organizuoja keliones į Sovietų Sąjungą ir turis daug patyrimo.

TAIP PAT KELIONĖS Į KITUS KRAŠTUS.

Cosmos Travel Bureau, Inc.

45 WEST 45TH STREET
NEW YORK CITY, N. Y.
Tel. CI 5-7711

Didesni dividendai priešaky

TOTAL ANTICIPATED DIVIDEND **3 3/4%*** A YEAR

Paskutinis Dividendas **3 1/2%** 1 metus

Dividendai išmokami 4 kartus 1 metus nuo depozito dienos

THE **Kings County** SAVINGS BANK

1860-----1960

ŠIMTO METŲ PATARNAVIMAS TAUOYTOJAMS

135 Broadway prie Bedford Avenue
539 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

BARAS IR RESTORANAS

Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Sales šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms
prieinamomis kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimų patalpos nemokamai.

SPAUDOS KIOSKAS

Visais reikalais kreipiamas į klubo
reikalų vedėją KOSTĄ VAITAIŲ. Tel. EV 4-9672

280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Didžiausia paminklų gamybos
įmonė Chicagoje

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)

Telefonas: BEdarecrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

L Aidotuvų Direktorai

- PHILADELPHIA, PA. -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1001 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

Laidotuvų Direktorai

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius

410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS ĮVAIRIEMS REIKALAMS

At a Special Term, Part V of the Supreme Court of the State of New York, held in and for the County of Kings, at the courthouse, Supreme Court Building, Civic Center, Borough of Brooklyn, City of New York, on the 5th day of January, 1960.

PRESENT HON. MILTON M. WECHT, Justice. In the Matter of the Application of JOHN JURKSAITIS, Petitioner, for An Order for the Dissolution of his marriage with JOSEFA JURKSAITIS. Respondent Pursuant to Section of Subdivision A Domestic Relations Law.

On reading and filing the annexed petition of JOHN JURKSAITIS, verified the 1st day of December 1959 whereby it appears to my satisfaction that JOSEFA JURKSAITIS, the wife of the petitioner, has absented herself for more than five successive years without being known by said JOHN JURKSAITIS, the petitioner, to be living during that time and that time and that diligent search has been made to discover evidence showing that JOSEFA JURKSAITIS, his wife to be dead,

NOW, on motion of SIDNEY HOROWITZ, ESQ., attorney for said petitioner, it is hereby

ORDERED, that notice of presentation of said petition and the object thereof be published in VIENYBE, a newspaper published in VIENYBE, a newspaper published at 192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, New York once in each week, for three successive weeks, such notice being published in the English language and said newspaper being hereby designated as most likely to give notice to said JOSEFA JURKSAITIS, and it is further

ORDERED, that said notice be directed to said petitioner's wife, JOSEFA JURKSAITIS, and that it state the time and place of the hearing upon the said petition, namely at Special Term, Part V of the Supreme Court of the State of New York, County of Kings, to be held at Special Term, Part V, Kings County, at the courthouse, located at Room 574, Supreme Court Building, Civic Center, in the Bo-

Vasario 16 minėjimas Lindene

LINDEN, N. J. -- ALT Lindeno skyrius, susitaręs su visom lietuviškom organizacijom, vasario 14 d., 3 val. p. p. Lithuanian Liberty Park salėje, ruošia iškilmingą Vasario 16 minėjimą. Minėjime pagrindinę kalbą pasakys VLIKo p-kas dr. A. Trimakas, o be to dar kalbės Lindeno miesto meras William Hurst ir kiti.

Gausioje meninėje programoje pasirodys jauna talentinga dainininkė Irena Stankūnaitė, muzikas J. Stankūnas, Rūtos choras, deklamuotojai bei šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokinių tautinių šokių grupė.

Minėjimo rezoliucijos bus išklausyti vyriausybės nariams, kongresmanams ir senatoriams, reikalaujant neužmiršti Lietuvos bylos per būsiančius didžiųjų pasitarimų Paryžiuje. Taip pat bus paskelbta Lindeno miesto mero proklamacija, skelbianti Vasario 16 Lietuvos Diena Lindene.

ALT Lindeno Skyriaus Valdyba prato tą dieną apylinkės kolonijų organizacijų neruotai minėjimų bei pobūvių. Gi visus kviečia gausiai atsilankyti į minėjimą ir tuomi pademonstruoti mūsų vieningumą bei tautinių reikalų supratimą.

Per minėjimą taip pat bus pademonstruotas filmas iš Vasario 16 iškilmingo minėjimo Lindene 1958 m. Daugelis lietuvių bei apylinkės lietuvių galės pamatyti save bei pažįstamus šiame filme.

Įėjimas nemokamas. Taip pat vasario 20 d., 7 val. vakare, toje pačioje salėje, Lindeno Liet. Bendruomenės Valdyba ruošia Užgavenių balių

rough of Brooklyn, City of New York, on the 29 day of, March, 1960, at 10:00 o'clock in the forenoon of that day, and that it further state that a hearing will be had upon the said petition and an application made for an order dissolving the marriage between JOHN JURKSAITIS, the petitioner, and JOSEFA JURKSAITIS, his wife.

ENTER
M. M. WECHT
J.S.C.

Al's T. V. Service

ALBERT J. MISIŪNAS, Savininkas

TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR HI - FI

Darbas Garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th STREET RICHMOND HILL 19, N. Y.

Telefonas: VIRginia 6-6895

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Trys aukštai didžiausiam baldų ir lovų pasirinkimui.
Vertingos dovanos naujiems klientams.

Telefonas APPLGATE 7-8802

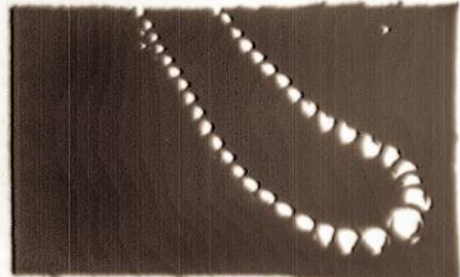
LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

GINTARAS
LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės
dovanos vyrams ir moterims
prieinamomis kainomis.

Užsakoma per paštą.
AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue
Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiamo: auto iki 31
Ave. Northern Blvd. IND
subway iki Roosevelt Av.
IRT iki 74 St. Port Bus
iki 31 Avenue.

VIENYBĖ

VI. Bakūnas, mūsų korespondentas Los Angeles, Cal., buvo susirgęs influenza, bet jau pasveiko ir, kaip anksčiau pranešėme, atskrenda į Vienybės koncertą - kitą sekmadienį vasario 7, New Yorke.

Julius Susmaras yra autorius pereiną savaitę Vienybėje paskelbto pasikalbėjimo su dail. A. Rūkštele Chicagoje, deja, per neapdairumą, iškritė jo pavardė pė tuo rašiniu.

Prof. K. Pakštas, atvykęs su paskaita į Brooklyną, ta proga aplankė ir Vienybės istaigą.

A. Varnas, Demokratų partijos lietuvių diviziono pirmininkas, pereiną savaitę dalyvavo tautinių grupių pirmininkų suvažiavime Washington. Suvažiavimui pirmininkavo Michigano gubernatorių Williams.

A. Bagdžiūnas, J. Klivečka, A. Daukša, B. Garunkštis, A. Endriukaiytė, J. Lapurka ir E. Staknys sudaro Amerikos X-ju sporto žaidynių varžybinių komitetą.

Pauliaus Leono ir jo žmonos vaikai, Regina ir Tomas, pereiną ketvirtadienį Skandinavų oro linijos lėktuvu atskrido iš Lietuvos. Daugiau - kitos savaitės Vienybėje.

Jonas Rūtenis, Vienybės bendradarbis, vadovauja X-jam sporto žaidynių spaudos ir propagandos leidiniui, taip pat redaguoja šventei skirtą leidinį.

O. Paražinskienę, mūsų skaitytoją, pereiną penktadienį darbovietėje ištiko baisi nelaimė: darbo metu mašina jai nukirto dešinės rankos nykštį. Gydomsi namie.

J. Kepenis, žinomas Amerikos lietuvių sporto veikėjas, pirmininkauja X-ju sporto žaidynių organizaciniam komitetui.

Apolonija Lėlienė, žinomo veikėjo, velionio Antano Lėlio našlė, 75 m. amžiaus, mirė sausio 16 d. Palaidota su bažnytinėmis apeigomis sausio 21 d. Laidojo J. Garšva.

Dr. M. Devenis ir Alena Devenienė, grįždami iš Floridos, pakeliui aplankė dukterį ir žentą dr. Kazi ir Daliją Bobelius (Elgin, Ill.) neseniai susilaukusius sūnaus, kuriam duotas Juliaus Vytauto vardas.

Inž. J. Kojelis su žmona, soliste Valentina Kojeliene, pereiną sekmadienį debiutavusia Town Hall New Yorke, aplankė Vienybės redakciją. Kojeliui išvyko į Chicago pereiną antradienį.

A. M. Augūnas su žmona, vietoj gėlių prie dr. Jono Valčko karsto, pasiuntė 10 dolečių Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Dr. J. Valukas buvo Augūnų šeimos gydytojas ir artimas jų draugas.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka VIRŠUJE: Pianisto Andriaus Kuprevičiaus ir Symphony of the Air koncertui ruošiantis... Nuotraukoje (iš k. 1 d.) V. Tysliavienė, A. Butaitė, A. Butas ir D. Audėnaitė kalbasi vieno posėdžio metu apie bilietų platimą bei kitus koncerto reikalus. Vasario 7 d. Webster Hall, New Yorke įvyks tančiam VIENYBĖS koncerte, New Yorke ir apylinkių lietuvių turės progos įsigyti arba rezervuoti rinkinius bilietus į pianisto A. Kuprevičiaus koncertą su Symphony of the Air, kurį diriguos Vytautas Marijošius, kovo 6 d. Town Hall, New Yorke. Bilietų kioskas bus dr. M. Zukauskienės žinioje. Šia proga pažymėtina, kad 1958 m. "Pasiformėjusių asmenybių" tarpe pirmąsias vietas laimėjo nuotraukoje matomi D. Audėnaitė (Skautijoje) ir A. Butas (Studentijoje), kuris laimėjo ir Vienybės skirtą 100 dolerių premiją.

Gražuolės pasaka

J. ŠIAUČIŪNAS

Seniai, labai seniai, tarp anglies kalnų, gimė nepaprasta Gražuolė. Ji buvo tokia graži, kad savieji jai pavydėjo, o svetimieji išsigando, kaip Erodas Kristui gimus, ir rengėsi ją nužudyti. Jos kūrėjai buvo sunkaus darbo žmonės ir naujagimėi Gražuolei daug negalėjo žadeti. Jie stengėsi ją apsaugoti nuo priešių ir žiūrėjo, kad ji augtų iš būry naudinga savo tėvų kraštui ir jo žmonėms. Kūrėjų dėka, ji augo ir stiprėjo. Bet stiprėjo ir jos prieštai. Priešių netrūko net ir tarp tų, kurie skelbė artimo meilę ir "nedaryk kitam to, ko nenori, kad tau pačiam būtų daroma."

Kūrėjų jėgoms išsekus, ją paėmė auklėti kiti. Žmonės geros valios ir pasišventimo. Bet ir ši sykį nepalengvėjo jos gyvenimas. Vieną gražią dieną ji apleido savo gimtąjį kaimelį ir leidosi į platųjį pasaulį daugiau savųjų įsiskoti. Jos kelias buvo sunkus, duobėtas, uolomis užverstas beveik nepereinamas. Bet ji ėjo. Žengė per uolas, per duobes ir nekartą teko suklupti. Kėlėsi ir vėl ėjo. Žmonės ją matė ir girdėjo jos balsą: "Aš esu Vienybė, eikite su manim, nes vienybėje galybė." Ne visi jos balso klausėsi. Vieni rūpinosi svetimais reikalais ir svajavo apie pasaulio lygybę, antri išpareigoję garbino žemiškus dievus ir laikė nuodėme dėtis į savitarpio vienybę. Tie kurie paklausė jos balso, įsitikino, kad kelias, kuriuo ji veda, yra teisingiausias ir

geriausias į nepriklausomos Tėvynės namus.

Šiandien mes ją matome didmestyje. Ji jau senutė, arti septynioliasdešimt penkių metų, bet savo lietuviškoje dvasioje stipri, kaip uola. Už jos nuveiktus mums ir mūsų tėvynei didelius darbus, kasmet jos garbei yra rengiamas iškilmingas vakaras su muzika ir dainomis. Šiemet tokios iškilmės įvyks vasario 7 dieną Webster Hall, New Yorke. Rodos, nereikėtų nei priminti mūsų gerbiamajai visuomenei apie tas iškilmes. Juk visi žino ir nekantriai laukia. Atsilankysime visi ir palinkėsime senutei Vienybei ilgai gyvi metų ir sekmės.

JŪS GALITE LAIMĖTI PAVEIKSLĄ KONCERTE

Neseniai Vienybė išgijo vieną dailininko Juozo Pautieniaus paveikslą, kuriame vaizduojamas pavasaris. Dabar šis paveikslas skiriamas Vienybės koncerto publikai laimėti. Kitais žodžiais, nusipirkęs bilietą į Vienybės koncertą, jūs turėsite progą pamėginti savo laimę - išlošti įdomų dailininko J. Pautieniaus paveikslą. Ir tai bus kitą sekmadienį, vasario 7 dieną, Webster Hall New Yorke.

KVIEČIA ATsilANKYTI Į VAJAUS PABAIGTUVES

Pasibaigus Didžiojo New Yorke 1959 metų rudens vajui ir gavus labai gražių rezultatų, Vajaus Komitetas kviečia visus New Yorke Balfo rėmėjus į vajaus užbaigimą - aktą, kuris įvyks sausio 28 d. 7 val. vak. Lietuvių Piliečių Klubo valgyklos (280 Union Ave., Brooklyn) patalpose.

Į New Yorke vajaus užbaigimą taip pat pakviesti ir kaimyninių New Jersey skyrių pirmininkai.

VAJAUS KOMITETAS

PAS OPERETĖS CHORĄ

Operetės choras ateinančių metų sezonui išsirinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. Stasys Vaskys, (111-50 117 St. So. Ozone Pk. 20, N. Y. tel. MI 1-1512), vicep. - Juozas Lapurka, sekr. - Vida Gintautaitė, 12d. - Jonas Jankus ir reikalų vedėja - dr. Marija Zukauskienė. Choro dirigentu ir tolau bus muz. Mykolas Cibas, pavaduotoju - muz. Vytautas Stroika.

Pereitas sezonas buvo ypatingai gausus pasirodymais. Buvo pastatyti du spektakliai "Jaunimėlio" ir keliolika kartų dainuota įvairiomis progomis. Šia proga galima paminėti, kad kai kurie laikraščiai rodo tendenciją ignoruoti choro kultūrinę veiklą net ir tokiais atvejais, kada choras dainuoja vien norėdamas pasitarnauti bendram, lietuviškam reikalui. (Gal dėl to, kad choras nepučia į jokios partijos dūdą?). Operetės choras yra nepriklausomas dainos vienetas, ir tokiu pasiūlymu. Jo vienintelis tikslas yra skleisti lietuvišką dainą ir burti į savo gretas New Yorke dainuojančių visuomenę.

Į choro eiles kviečiami jungtis nauji nariai. Repeticijos vyksta kiekvieną penktadienį 8-10 val. Piliečių Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyn. V.

Vyr. Mazelio nuotrauka

Našlių dienos baigėsi... Šiomis dienomis Atletų Klube įvyko konsulo Jono Budrio pagerbimo komiteto paskutinis posėdis ir čia pat - įdomi staigmena. Kaip komiteto narė, į tą posėdį atsilankė ir Elena Kulbokienė-Kulber, lydima savo draugo Kazio Buivido. Po to posėdžio, Buividas su Kulbokiene rengėsi važiuoti į vieną naktinį New Yorke klubą, kur jis savo draugei turėjo įteikti žiedą. Buividas pakeitė nuomonę, ir žiedą savo sužadėtinei įteikė čia... Tokiu būdu šiam aktui buvo suteikta visuomeninio prieskonio. Mat, visuomeninis veikimas nėra svetimas abiem: Elena Kulbokienė-Kulber yra Moterų Vienybės pirmininkė, o Kazys Buividas - žinomas biznesierius, buvęs Vienybės leidėjų bendrovės išdinininkas, SLA ir kitų organizacijų narys. Nuotraukoje: (iš kairės į dešinę) J. Audėnas, konsulas V. Stašinskas, J. Šlepetytis, E. Kulbokienė-Kulber, Klūmienė, K. Buividas, V. Jonuskaitė, V. Alksninis, kun. L. Jankus, M. Kregždienė, D. Averka.